

межу до
20

6459.2

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра обліку і аудиту
ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ НААН
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ, І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
НАУКОВИЙ КЛУБ «SOPHUS»

Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 23 жовтня 2014 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2014. – 229 с.

ISBN 978-617-692-236-0

Присвячені 40-річчю кафедри обліку і аудиту

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи", яка відбулася 23 жовтня 2014 р., з актуальних питань функціонування системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту з врахуванням світових тенденцій та національних особливостей розвитку економіки.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ ТА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В СВІТОВІЙ І НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
к.е.н., доцент, Н.В.Семенюк
Дуганець Н.В. к.е.н., доцент, кафедри обліку і аудиту ПДАТУ.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ПДАТУ
(протокол № 2 від 29.10.2014 р.)

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

к.е.н., доцент, Н.В.Семенюк

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових праць.
Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-236-0

23 жовтня 2014 року
м. Кам'янець-Подільський

агро-технічний університет, 2014
© Крок, 2014

УДК 657.1:657.6:658.8:336

ББК 65.052.9 (4укр)2

Б 94

Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 23 жовтн. 2014 р., (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2014. – 229 с.

ISBN 978-617-692-236-0

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Бухгалтерський облік, аналіз і аудит та управління економічними процесами в світовій і національній економіці: історія, сучасність, перспективи”, яка відбулася 23 жовтня 2014 р., з актуальних питань функціонування системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту з врахування світових тенденцій та національних особливостей розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Жук В.М., д.е.н., професор, член-кореспондент НААН, віце-президент НААН;

Мазур Н.А., д.е.н., в.о.професора, завідувач кафедри обліку і аудиту ПДАТУ;

Семенець І.В., к.е.н., доцент, заступник декана економічного факультету ПДАТУ;

Семенишена Н.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту ПДАТУ;

Кушнір Л.А., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту ПДАТУ;

Дуганець Н.В. к.е.н., доцент, кафедри обліку і аудиту ПДАТУ.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ПДАТУ
(протокол № 2 від 29.10.2014 р.)

Відповідальний за випуск:

к.е.н., доцент, Н.В.Семенишена

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-236-0

© Подільський державний аграрно-технічний університет, 2014
© Крок, 2014

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Баранік Олексій ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗНОСУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	10
Болух Андрій НЕОБХІДНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ТОРГОВОЇ НАЦІНКИ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	13
Загородній Анатолій, Оліховський Володимир ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КАРТ У ПОДАТКОВОМУ ПЛАНУВАННІ	15
Медвідь Сергій СПЕЦИФІКА ПРЕДМЕТУ І ОБ'ЄКТУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДАХ	18
Мушеник Ірина СТРУКТУРА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	20

СЕКЦІЯ 2

РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА МІКРО-, МЕЗО- ТА МАКРОРІВНЯХ. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ

Басіста Юлія ОБЛІК І АУДИТ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ НА ЗБУТ	23
Бобринцева Валерія, Кушнір Людмила ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ЗЕРНА	26
Бруханський Руслан РОЗШИРЕННЯ ЧАСОВИХ ПАРАМЕТРІВ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ АДЕКВАТНОСТІ ПОТРЕБАМ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	29
Буймістер Михайло, Кушнір Людмила ПОРЯДОК КАЛЬКУЛЮВАННЯ ТА ЗАКРИТТЯ РАХУНКІВ ВИТРАТ ДОПОМІЖНИХ ВИРОБНИЦТВ	31
Височан Олег БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА	33
Галушка Наталія ВИЗНАННЯ ТА ОЦІНКА ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВЕКСЕЛЯМИ В ОБЛІКУ	36

Гордієнко Микола РОЗДУМИ ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	39
Домбровський Олександр, Кушнір Людмила ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	43
Доскоч Тетяна, Кушнір Людмила ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	45
Кашук Роман, Ніколашин Андрій СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ НА РЕМОНТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	48
Лобода Наталія МЕРЕЖЕВИЙ ПРОСТІР ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ОБЛІКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: НАЦІОНАЛЬНА КОНСОЛІДАЦІЯ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ	50
Мазур Наталія, Макаренко Тетяна ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ СИРОВИНИ Й МАТЕРІАЛІВ У СПИРТОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ	53
Макарович Вікторія УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ	56
Матвійчук Людмила ВИЗНАННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ЯК ОБ'ЄКТА ОБЛІКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	58
Палюх Микола БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	60
Плахтій Тетяна ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ: МЕТОДИКА ОБЛІКУ	62
Семенишена Наталія, Ткач Тетяна ЗВІТНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	65
Семенчук Ольга УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ОСВІТНИХ ПОСЛУГ У ВНЗ	69
Слободян Володимир, Грабарчук Аліна ОБЛІК І АУДИТ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	71
Стендер Світлана, Артемюк Тамара КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ	75
Столяр Людмила СТАН НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	77

первинних документів і бухгалтерських реєстрів та інструкції по їх складанню. При цьому необхідно запропонувати також методичні рекомендації з організації обліку за спрощеною формою без застосування подвійного запису для малих підприємств.

Здійснення накреслених заходів дозволить значно підвищити якість бухгалтерської інформації та рівень управління сільським господарством України.

Враховуючи вищесказане, можна сказати, що удосконалення бухгалтерського обліку в аграрному секторі України потребує реформування самої системи державного регулювання бухгалтерським обліком в аграрному секторі економіки, посилення ролі методичної ради з питань бухгалтерського обліку при Міністерстві аграрної політики і продовольства України.

Список використаних джерел

1. Жук, В.М. Нові методологічні засади обліку сільськогосподарської діяльності та проблеми практичного застосування П(С)БО 30 „Біологічні активи” // Облік і фінанси АПК. – 2006. – №6. – С.34-42.
2. Облік сільськогосподарської діяльності: Навчальний посібник / За ред. Жука В.М.- К.: Видавництво ТОВ „Юр-Агро-Веста”, 2007. – 368 с.
3. Хомин, П.Я., Журавель Г.П. Парадигма й контрроверзи бухгалтерського обліку та звітності (спроба консеквентного аналізу): Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 299 с.

Плахтій Тетяна

к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ: МЕТОДИКА ОБЛІКУ

Методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку щодо обліку фінансових інвестицій визначаються П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» [3].

До складу фінансових інвестицій належать цінні папери, які у відповідності до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок в Україні» від 23.02.2006 № 3480-IV класифікують на пайові та боргові [4].

До складу пайових цінних паперів належать акції. Зокрема, акція - іменний цінний папір, який посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, включаючи право на отримання частини

прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та права на отримання частини майна акціонерного товариства в разі його ліквідації, права на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, які передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення функціонування акціонерних товариств [4].

Боргові цінні папери в більшості становлять ощадні сертифікати та облігації.

Ощадний (депозитний) сертифікат – цінний папір, який підтверджує суму вкладу, що внесений до банку, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та відсотків, що встановлені сертифікатом у банку, який його видав. Ощадні (депозитні) сертифікати розміщують на певний строк (під відсотки, що передбачені умовами їх розміщення) [4].

Облігація – цінний папір, що посвідчує внесення його власником грошей; визначає відносини позики між власником облігації та емітентом; підтверджує зобов'язання емітента повернути власникові облігації її номінальну вартість у передбачений умовами розміщення облігацій строк та виплатити доход за облігацією, якщо інше не передбачене умовами розміщення [4].

Операції з придбання фінансових інвестицій, відображення премії чи дисконту за облігаціями забезпечуються наступними документами:

➤ реєстр обліку цінних паперів – ведеться за кожним пакетом придбаних цінних паперів.

➤ книга обліку цінних паперів – з метою опису цінних паперів, яка повинна бути зброшурована, скріплена печаткою підприємства та підписами керівника і головного бухгалтера, сторінки пронумеровані.

➤ довідка бухгалтерії – складається на розрахунок премії або дисконту.

Планом рахунків передбачено поділ фінансових інвестицій на довгострокові та поточні до яких в свою чергу відкриваються аналітичні рахунки, які визначено Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку [1] (табл. 1).

Таблиця 1

Рахунки обліку фінансових інвестицій

рахунок №14 «Довгострокові фінансові інвестиції»	рахунок №35 «Поточні фінансові інвестиції»
➤ субрахунок №141 «Інвестиції пов'язаним сторонам, які обліковуються за методом участі в капіталі»	➤ субрахунок №351 «Еквіваленти грошових коштів»
➤ субрахунок №142 «Інші інвестиції пов'язаним сторонам»	➤ субрахунок №352 «Інші поточні фінансові інвестиції»
➤ субрахунок №143 «Інвестиції непов'язаним сторонам»	

Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств [2] встановлюють

реєстри синтетичного та аналітичного обліку фінансових інвестицій.

Склад реєстрів аналітичного обліку фінансових інвестицій наступний :

1. Відомість аналітичного обліку довгострокових фінансових інвестицій №4.9 с.-г.

2. Картка аналітичного обліку ощадних сертифікатів, придбаних підприємством.

3. Картка аналітичного обліку акцій не власної емісії, придбаних з метою перепродажу.

Картка аналітичного обліку короткострокових облігацій, придбаних підприємством.

Реєстрами синтетичного обліку фінансових інвестицій виступають:

1. Журнал-ордер № 1 с.-г. та відомість № 1.4 с.-г. по рахунку № 35 «Поточні фінансові інвестиції».

2. Журнал - ордер № 4Б с.-г. по рахунку №14 «Довгострокові фінансові інвестиції».

Оскільки метою ведення обліку є складання та подання фінансової звітності, то інформація про фінансові інвестиції, як об'єкт обліку знаходить відображення у наступних формах фінансової звітності, зокрема:

– ф. №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

– ф. № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

– ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Список використаних джерел

1. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [офіц. текст] : за станом на 08.02.2014 / Міністерство фінансів України ; Інструкція, Наказ від 21.12.2006 № 893/4186. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99> (дата звернення 13.10.14). — Назва з екрана.

2. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та методичних рекомендацій щодо їх застосування [Текст] : офіц. текст : за станом на 4 червня 2009 р. / Міністерство аграрної політики України ; Наказ ; Методичні рекомендації. — К. : Міністерство аграрної політики України. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=154&ArtID=876>, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009р. №390(дата звернення 13.10.14). — Назва з екрана.

3. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» [Текст] : офіц. текст : за станом на 18.03.2014 р. / Мінфін України ; Наказ, Положення від 26.04.2000 р. № 91. — К. : МФУ, 2014. — Доступно з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00> (дата звернення 18.10.14). — Назва з екрана.

4. Про цінні папери та фондовий ринок в Україні [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 11.07.2014 року] / Верховна Рада України ; Закон від 23.02.2006 № 3480-IV. — К. : ВРУ, 2014. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення 18.10.14). — Назва з екрана.

Семенишена Наталія

к.е.н., доцент

Ткач Тетяна

студентка

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ЗВІТНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Загальновідомо, що елементом методології бухгалтерського обліку виступає метод. Метод у загальноприйнятому розумінні є спосіб, прийом або система способів та прийомів, що застосовуються для вивчення явищ, процесів, закономірностей, що відбуваються з досліджуваними об'єктами [3, с. 70].

Використовуючи системний підхід до визначення методу бухгалтерського обліку, необхідно розглядати його з погляду 2 підходів: процедурного і адитивного.

З позицій процедурного підходу метод бухгалтерського обліку – це процес суцільного і безперервного збору, аналізу, узагальнення інформації про майно й зобов'язання підприємства і засновником цього підходу є О. П. Рудановський. У методі бухгалтерського обліку він виділяв 3 елементи: реєстрацію, систематизацію, калькуляцію і оцінку, трактуючи метод як засіб пізнання предмету [цит. по 2].

На початку 80-х років К. Н. Нарібаєв знову повернувся до проблеми процедурного підходу А. П. Рудановського і А. М. Галагана, з урахуванням прогресу наукового знання. К. Н. Нарібаєв метод бухгалтерського обліку визначає як систематичне спостереження, вимір господарських процесів і господарських коштів, реєстрація і класифікація даних про ці об'єкти з метою подальшої систематизації і узагальнення і вироблення результативної інформації, повністю задовольняючі різні потреби користувачів [1].

В сучасних дослідженнях превалює адитивний підхід, котрий диференціює метод бухгалтерського обліку окремими елементами і визначає як сукупність восьми елементів: документування, інвентаризація, оцінка, калькулювання, рахунки й подвійний запис, баланс і звітність. Такої думки дотримуються

0159-0
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ НААН
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСІСТІВ АПК УКРАЇНИ

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ
ТА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ
В СВІТОВІЙ І НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

Відповідальний за випуск:
к.е.н., доцент, Н.В.Семенишена

Адреса редакції:
Кафедра обліку і аудиту ЕФ ПДАТУ
вул. Шевченка, 13, м. Кам'янець-Подільський
Хмельницька обл., 32300

Видавець:
Видавництво «Крок»
вул. Гайова, 56, м. Тернопіль, 46006
тел. +38 0352 248436

Підписано до друку 31.10.2014 р. Формат 60х90/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Умовн. друк. арк. 13,29
Тираж 300. Замовлення № 10/7.
